

Κώστας Κουτσουρέλης

Ταριχευτήριο Εὐρώπη

ΠΕΡΠΑΤΩΝΤΑΣ ΑΡΓΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΚΥΜΑΙΑ

Κοιτάζω γύρω μου τούς πεθαμένους

Ταριχευμένοι πᾶνε πάνω κάτω

Στιγμὴ δὲν παύουν ὄντα κουρντισμένα

Σ' ἓνα λιμάνι μισοβουλιαγμένο

Ντεκόρ γιὰ εἰδύλλια καὶ στὸ βάθος φάρος

Ἀπέναντι τὸ φρούριο ἐπηρμένη

Σημαία στὶς ἐπάλξεις ἀναμνήσεις

Dulce et decorum κάποτε ἴτε παῖδες

9

Τώρα προορισμὸς γιὰ ἀποδράσεις

Γδυτὰ Σαββατοκύριακα πακέτα

Ἀμμόλουτρων στὸν ἥλιο all inclusive

Τὰ ρομποτάκια στὴ γραμμὴ σερβίρου

Τὸ ἄλλο πρόθυμο ρομπὸτ ἐσένα

Στὶς πιὸ βαθιὲς τ' ὄνειρου σου ξαπλώστρες

Αὔρα θαλάσσης ἐγκιβωτισμένη

Στὰ ἐγχρωμα παγάκια ἐνὸς κοκτέιλ

Ὅπως στῆς Γροιλανδίας τούς παγετῶνες

Ἢ τέφρα τῶν ἀρχαίων ἠφαιστειῶν

19

Ὅπου κοιτάζω γύρω τὸ ἴδιο θέαμα

Νεκροὶ ἠλιοκαμένοι σὲ ὄρθια στάση

Γελοῦν φωτογραφίζονται ψωνίζουν

Μιλοῦν χιλιάδες γλῶσσες οὔτε μία

Δὲν βγάζει νόημα καμία λέξη

Μὲ νόημα ὅλοι τρῶνε πτώματα ἄλλα

HOMO SAPIENS SAPIENS τὸ πλεόν

Γνωστὸ πτωματοφάγο ἔμβιο εἶδος

Μὲ τέχνη κατακρεουργεῖ κι ἀλέθει

Μὲ γνώση διαμοιράζει τὴ βορά του

29

Προτοῦ σὲ σελοφὰν τὴ συσκευάσει

Ἐτοιμη πρὸς ἀνάλωση καὶ βρώση

Πτώμα πού πτώμα δέν θυμίζει ζύμη
Ρόδινη μαλακή από πλαστελίνη
Μόνο άραιά και ποῦ μιὰ στάλα αἷμα
Γλιστρά άπ' τὸ φελιζόλ και σέ λειιάζει
Σάν κόκκινη λησμονημένη τύψη
Τὸ μόνο ζῶν πού τρώει εἶναι τὰ στρείδια
Ποῦ τὰ ναρκώνει πρώτα με λεμόνι
Όπως ναρκώνει τὸν ἐγκέφαλό του
Με ζάναξ ἢ λεξοτανίλ τις νύχτες
Θήρα γεωργία πτωματοφαγία
Τὰ τρία στάδια τῆς Ἱστορίας
Τὸ τέταρτο δέν θά καθυστερήσει
Ό κανιβαλισμὸς [...]

39

ΠΑΛΙΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Πάνω σὲ μιὰ ἰδέα τοῦ Kenneth Koch

Ἄν ἡ ἀρίζωτη ζωὴ εἶναι τ' ὄραμα
εἶμαι ἐμπράκτως ὀπαδὸς της.

Ἀπρίλης τοῦ '67, Ἁγίου Σώστη, Ἀνθούπολη,
τὸ πρῶτο πρῶτο σπίτι· μνήμη
δική μου ἀπὸ κεῖ καμιά, μονάχα κάτι ὀδοντωτὲς
γύρω τριγύρω ἀσπρόμαυρες φωτογραφίες.

Δὲν μείναμε πολὺ· Ἀμαλιάδος, Ἀλκινόου,
Φαβιέρου 12 – τὸ πρῶτο ποὺ θυμᾶμαι,
ἔβγαλα ἐκεῖ ὅλο τὸ Δημοτικό,
δίπατο μὲ μιὰ αὐτὴ ἐσωτερική, στὴ φάτσα
μιὰ ἀλάνα καὶ μιὰ στέρνα μπαζωμένη.

Στὴν Καλαμάτα ἔπειτα, δυὸ τάξεις Γυμνασίου
στῆς Λεωφόρου Ἀθηνῶν μιὰ πάροδο,
καὶ στὰ Χανιά, ὁδὸς Οὐνέσκο 15, λυκειόπαις.

Ἄπὸ τὸ '85 στὴν Κομοτηνὴ, τρία τέσσερα
φοιτητικὰ δωματιάκια μισοξεχασμένα,
τὸ ἓνα στὴ σοφίτα μιᾶς γριούλας,
τὸ θερμοσίφωνο τὸ ἀνάβαμε μὲ ξύλα τὶς Δευτέρες.

1990, ἀσκούμενος σὲ τόπο ταιριαστό
(Λουκάρεως, ἔναντι Ἀρείου Πάγου)
κι ἔπειτα Γερμανία: Βόννη

(Κέσσενηχ, Mechenstraße 1, δωμάτιο τόσο δά
χωρίς λουτρό, μπάνιο έκανε όρθιος κανείς
σέ μιὰ λεκάνη πλαστική μπρός στόν νιπτήρα),
κατόπιν Μπρύλ, όχι μακριά άπ' τó Σλός,
καί Κολωνία, σέ έστία καθολική για λίγους μήνες
(θυμάμαι πάντοτε τίς τελετές του πρωινού –
τήν προσευχή και τήν άμηχανία).

Όστερα ποιός κρατάει λογαριασμό:
τρία χρόνια σ' ένα ούρανοξύστη, Luxemburger Straße,
τό καλοκαίρι του '94 στη Μάλαγα,
(Via Picasso, εκεί κοντά γεννήθηκε),
μιὰ στάση στο Λονδίνο, πίσω στο Lidenthal, στο Niehl,
ή παλιννόστηση τó '98: ή βασιική στην Τρίπολη,
τά Μαριτσά στη Ρόδο, τó Άκρωτήρι, και άπό τó 2000
ό γύρος ό άναπόφευκτος τής Άττικής και πάλι:
Έξάρχεια, Γαργηττός, για λίγο ένδιαμέσως Κέρκυρα,
Γκύζη, Χαλάνδρι.

Ά, διαμονητήρια παλιά,
σπιτάκια έπαρχιώτικα, μεγαλουπόλεων πολυώροφα,
οικίες άτθίδες με μωσαϊκά,
ύγροι στρατώνες, καμαράκια ξυλιασμένα –
ύπήρξατε ποτέ δικά μου, άλήθεια;
Ή ήσασταν άπλώς ένας εύφημισμός,
πρόσκαιρες στάσεις φευγαλέες
όχι άλλιώτικες πολú άπό κλίνες ξενοδόχου
με μόνη τή διαφορά ότι άντι για μέρες ή ώρες
έσεϊς με άνεχτήκατε για λίγα χρόνια ή μήνες;

Νομάς, φερέοικος, πλανόδιος – έχει

στ' ἀλήθεια κάποια σημασία
κάτω ἀπ' τὴ σκάλα τίνος κάποτε ξενύχτησες,
ἂν τὸ κλειδὶ στήν τσέπη σου εἶναι δανεικὸ
ἢ ἂν κρέμεται στὸν τοῖχο οἰκεῖο σου κάδρο;

Παλιά μου καταλύματα ὀρφανά,
πενήντα πέντε χρόνια ἐσεῖς κι ἐγὼ
ἀναζητᾶμε στέγη.

ΡΟΥΧΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΑΛΙΑ

Δὲν μοῦ ἀρέσουν τὰ καινούργια ροῦχα.
Τὰ νιώθω πάνω μου ὅπως ὁ Ρυμπαμπρέ
ἐκείνη τὴ βραδιά στὴν Ὅπερα*
ὅταν στὴν τρίχα ἔφτασε ντυμένος
κι ἔχοντας καταξοδευτεῖ
καὶ βρῆκε χλεύη ἀντὶ γι' ἀποδοχὴ
κι ὅλοι καγχάσαν μὲ τὸν νεοπλουτισμό του.
Μοῦ ἀρέσει ὅ,τι παλιό, φθαρμένο, ὅ,τι ἔχει φορεθεῖ,
ὅ,τι χρωστάει σὲ μένα μόνο τὴν ὁσμὴ του.

Μὲ νοσταλγία θυμᾶμαι ροῦχα μου παλιά,
ἓνα τοῦ προηγούμενου αἰώνα τζὶν κυπαρισσί,
ἓνα μῶβ φοῦτερ μὲ τὸν Κόρτο στάμπα,
ἐκεῖνα τ' ἀπαλὰ μελιά μου σνικεράκια,
τὸ ἄσπρο μακρὸ ποῦ ἀγόρασα στὸ ΜΕΤ –
ὅλα τους λιῶσαν πάνω μου γλυκά...
Κι ἐκεῖνο ἀκόμη τὸ πουκάμισο τὸ παρδαλὸ
ποῦ μ' ἔκανε νὰ μοιάζω ἀστεῖος,
κι ἐκεῖνο ἀκόμα τὸ ἀναπολῶ –
ἦταν φρικτό, μὰ ἦταν δικό μου.

Μὲ ἀντιπάθεια κοιτάζω τὰ καινούργια ροῦχα,
ἐκεῖνα ποῦ μοῦ χάρισαν χωρὶς νὰ τὰ ζητήσω,
ιδίως αὐτά, δῶρα κι ἐκπλήξεις τὰ μισῶ,
δῶδεκα χρόνια ἔχω στὸ κουτὶ

* Βλ. *Illusions perdues*.

κάτι μπότες φερμάτες, μὰ ὅταν βρέχει
βγάζω καὶ βάζω τὶς ξεσολιασμένες.

Τὸ ροῦχο τὸ παλιό σου τὸ φορᾶς,
τὸ νέο ροῦχο σὲ φοράει αὐτό –
σὲ σφετερίζεται, σὲ μασκαρεύει,
μεταποιεῖσαι σὲ ντεκόρ,
γίνεσαι ἓνα πράγμα σὰν κρεμάστρα γιὰ ἐπιδείξεις.

Πλὴν ὅμως τέλειες κρεμάστρες εἶναι μόνο οἱ στάρ,
ἄ, ἔχω γιὰ κεῖνες μέγα θαυμασμό!
Σὲ δεξιώσεις, σὲ πρεμιέρες, στὸ πλατό,
ποτέ τους δὲν φορᾶνε φόρεμα ἴδιο.
Καὶ εὐτυχῶς! Μήπως δὲν εἶν' κατόρθωμα σωστὸ
κάθε βραδιὰ νὰ γίνεσαι ἄλλος –
ποιός ἔχει ἀνάγκη ἀκόμη μιὰ
κοινὴ γυναίκα μὲ σπυράκια ἢ στρές,
ποὺ τρώει τὰ νύχια τῆς ἐνδεχομένως, ἢ φοβᾶται
μὲ φῶς σβηστὸ νὰ κοιμηθεῖ,
ποιός τὰ ζητάει στὰ σοβαρὰ ὅλ' αὐτά,
πεσμένα στήθη, πόδια ἀξύριστα, ραγάδες;
Τὸν ρόλο ὅλοι ζητοῦν νὰ δοῦν,
αὐτὸ εἶν' ποὺ δὲν γερνάει,
μιὰ τουαλέτα μὲ φρού φρού καὶ στράς, σὺν μακιγιάζ,
ὄ,τι πιὸ ἄφθαρτο ἔχουμε ἐν Ἱστορίᾳ ποιήσει.

Ἐγὼ ὡστόσο ἀδιαφορῶ
γιὰ κάθε εἶδους ἀφθαρσία πλέον,
μόνη μου ἔγνοια ἐφεξῆς εἶναι νὰ μένω ἴδιος.
Τὰ νέα τὰ ροῦχα ἀφήνω ἀφόρετα λοιπὸν
καὶ τὰ παλιὰ τὰ ροῦχα βάζω.

→

Κι ἂν παρ' ἐλπίδα –χτύπα ξύλο!– μοῦ εἶν' γραφτὸ
στάς Αἰωνίους τὰς Μονὰς ν' ἀναστηθῶ,
θὰ μὲ παρηγοροῦσε κάπως ἂν κι αὐτὰ
στὸν κόπο μπαίνανε ν' ἀναστηθοῦν μαζί μου.